

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NE-116**

November-2021

B.A., Sem.-V

CC-304 : Psychology

(Psychology in Industrial Organization – I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

**વિભાગ – I**

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

1. ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. 14
2. કાર્ય વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા વર્ણવો. 14
3. રોજગારલક્ષી મુલાકાત એટલે શું ? તેની મર્યાદાઓ વિગતે વર્ણવો. 14
4. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14
5. સમય અને ગતિના અભ્યાસો વર્ણવો. 14
6. ઈજનેરી મનોવિજ્ઞાનનો ઇતિહાસ અને કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. 14
7. થાક ઘટાડવાના ઉપાયો વર્ણવો. 14
8. અરોચકતાનો અર્થ અને તેનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14

**વિભાગ- II**

9. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારના જવાબ આપો : 8
  - (1) A.P.A. નું પુરું નામ \_\_\_\_\_ છે.
    - (a) અમેરીકન સાયકોલોજીકલ એસોસીએશન
    - (b) અમેરીકન સોશિયલ એસોસીએશન
  - (2) આધુનિક ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનના પિતા \_\_\_\_\_ છે.
    - (a) ટેલર
    - (b) ફોર્ડ
    - (c) વોટસન
    - (d) પાવલોવ
  - (3) ક્રાંતિક ઘટના એ કાર્ય વિશ્લેષણની માહિતીનું \_\_\_\_\_ છે.
    - (a) ઉદ્ગમ સ્થાન
    - (b) ઘટના સ્થાન
  - (4) ઈજનેરી મનોવિજ્ઞાનને બ્રિટનમાં \_\_\_\_\_ કહેવામાં આવે છે.
    - (a) અર્ગોનોમિક્સ
    - (b) એન્થ્રોપોલોજી
  - (5) કસોટી દ્વારા જે માપવાનો આશય રખાયો હોય તેને શું કહેવાય ?
    - (a) વિશ્વસનીયતા
    - (b) યથાર્થતા
    - (c) વસ્તુલક્ષીતા
  - (6) અરોચકતા કેવી પ્રક્રિયા છે ?
    - (a) શારીરિક
    - (b) માનસિક
    - (c) આધ્યાત્મિક
  - (7) થાકના માપન માટે \_\_\_\_\_ સાધનનો ઉપયોગ થાય છે.
    - (a) એરગોગ્રાફ
    - (b) સીસ્મોગ્રાફ
    - (c) કાર્ડિઓગ્રાફ
    - (d) ઓડીયોગ્રાફ
  - (8) અરોચકતાને લીધે કર્મચારીઓના \_\_\_\_\_ માં ઘટાડો થાય છે.
    - (a) જોમ
    - (b) કાર્ય
    - (c) આળસ

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NE-116**

**November-2021**

**B.A., Sem.-V**

**CC-304 : Psychology**

**(Psychology in Industrial Organization – I)**

**Time : 2 Hours]**

**[Max. Marks : 50**

**PART – I**

Attempt any **three** of the followings :

- |                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| 1. Describe the work-space in Industrial Psychology.        | 14 |
| 2. Describe the importance of job-analysis.                 | 14 |
| 3. Discuss the employment interview and its limitations.    | 14 |
| 4. Discuss limitations of Psychological testing.            | 14 |
| 5. Explain time and motion studies.                         | 14 |
| 6. Explain the history and scope of Engineering Psychology. | 14 |
| 7. Describe remedies to reduce fatigue.                     | 14 |
| 8. Explain the meaning of Boredom and its nature.           | 14 |

**PART – II**

9. Write any **four** answers of the following. 8
- (1) The full name of A.P.A. is \_\_\_\_\_.  
(a) American Psychological Association  
(b) American Social Association
- (2) Who is father of Modern Industrial Psychology ?  
(a) Taylor (b) Freud  
(c) Watson (d) Pavlov
- (3) Critical incidents are a \_\_\_\_\_ of Job analysis.  
(a) Source (b) Place of event
- (4) Engineering Psychology is known as \_\_\_\_\_ in Britain.  
(a) Ergonomics (b) Anthropology
- (5) What is called, to measure only what is intended to be measure by a test ?  
(a) Reliability (b) Validity (c) Objectivity
- (6) How is process of Boredom ?  
(a) Physical (b) Mental (c) Spiritual
- (7) \_\_\_\_\_ instrument used to measure fatigue.  
(a) Ergograph (b) Seismograph  
(c) Cardiograp (d) Audiograph
- (8) Boredom leads to decrease in the workers \_\_\_\_\_.  
(a) Enthusiasm (b) Work (c) Inaction
-

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NE-116**

**November-2021**

**B.A., Sem.-V**

**CC-304 : Psychology**

**[Experimental Psychology (Theory – I)]**

**Time : 2 Hours]**

**[Max. Marks : 50**

**વિભાગ – I**

નીચેના આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો :

1. પ્રયોગ એટલે શું ? પ્રયોગના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 14
2. પ્રયોગ પદ્ધતિના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ વર્ણવો. 14
3. પ્રાયોગિક ભૂલની વ્યાખ્યા આપી, પ્રાયોગિક ભૂલના પ્રકારો સમજાવો. 14
4. એક-પક્ષ અજ્ઞાન અને દ્વિ-પક્ષ અજ્ઞાન યોજના સવિસ્તર સમજાવો. 14
5. માપન તુલા એટલે શું ? માપન તુલાના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો. 14
6. મનોભૌતિકશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો સમજાવો. 14
7. લઘુત્તમ ફેરફારની પદ્ધતિ દ્વારા નિરપેક્ષ ઊંબર શોધવાની રીત વર્ણવો. 14
8. મનોભૌતિક પદ્ધતિ તરીકે સરેરાશ ભૂલની પદ્ધતિ સમજાવો. 14

**વિભાગ – II**

9. કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 8
  - (1) \_\_\_\_\_ પ્રયોગમાં શરૂઆતમાં સિદ્ધાંત કલ્પના હોતી નથી. (અન્વેષણાત્મક, સમર્થનાત્મક)
  - (2) પ્રયોગનું પરિણામ એ \_\_\_\_\_ પરિવર્ત્ય છે. (સ્વતંત્ર, આધારિત)
  - (3) \_\_\_\_\_ યોજનામાં આંતરવિધેયગત પરિવર્ત્યોનું નિયંત્રણ આપોઆપ થાય છે. (એક માત્ર જૂથ, અલગ અલગ જૂથ)
  - (4) \_\_\_\_\_ યોજના એ અલગ-અલગ જૂથ યોજના છે. (પૂર્વ-પશ્ચાત, માત્ર પશ્ચાત)
  - (5) શ્રવણ સંવેદન માટેનો નિરપેક્ષ ઊંબર \_\_\_\_\_ ડેસિબલ છે. (30, 20)
  - (6) સ્થાન ભૂલ એ \_\_\_\_\_ ભૂલનો એક પ્રકાર છે. (સ્થિર, પરિવર્ત્ય)
  - (7) મ્યુલર-લાયર આકૃતિમાં પ્રમાણિત રેખાની મૂળ લંબાઈ \_\_\_\_\_ સેન્ટિમીટર છે. (16, 15).
  - (8) રંગ-પસંદગીનો અભ્યાસ કરવા માટે \_\_\_\_\_ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે. (સરેરાશ ભૂલ, ગુણ ક્રમાંક)

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NE-116**

**November-2021**

**B.A., Sem.-V**

**CC-304 : Psychology**

**[Experimental Psychology (Theory – I)]**

**Time : 2 Hours]**

**[Max. Marks : 50**

**PART – I**

Attempt any **three** questions out of the **eight** questions given below :

1. What is an experiment ? Explain the types of experiment with illustration. **14**
2. Describe the advantages and the disadvantages of experimental method. **14**
3. Define experimental error and explain the types of experimental error. **14**
4. Explain single blind and double blind procedure in detail. **14**
5. What is measurement scale ? Explain the types of measurement scale with illustration. **14**
6. Explain the fundamental concepts of psychophysics. **14**
7. Describe the procedure of finding the Absolute Limen through Method of Minimal Changes. **14**
8. Explain the method of average error as a psychophysical method. **14**

**PART – II**

9. Fill in the blanks by selecting appropriate word given in the bracket : (any **four**) **8**
  - (1) In \_\_\_\_\_ experiment, there exists no hypothesis initially. (Exploratory, Verificatory)
  - (2) The result of an experiment is \_\_\_\_\_ variable. (Independent, Dependent)
  - (3) In \_\_\_\_\_ design, inter-subject variables are automatically controlled. (Single group, Separate group)
  - (4) \_\_\_\_\_ design is a separate group design. (Before-After, Only after)
  - (5) The absolute limen for auditory perception is \_\_\_\_\_ decibel. (30, 20)
  - (6) Space error is a type of \_\_\_\_\_ error. (Constant, Variable)
  - (7) The original length of a standard line in Muller-Lyer Figure is \_\_\_\_\_ centimeter. (16, 15).
  - (8) \_\_\_\_\_ method is used to study color-preference. (Average Error, Rank Order)